

راهبردهای بهبود و توسعه تولید و تجارت مجازی

سیدحسین رضوی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

جهان صنعت

تجارت مجازی از تشریک اطلاعات، حفظ روابط تجاری و انجام تراکنش‌ها از طریق شبکه‌های اینترنت تشکیل شده است. با توجه به گستردگی فضای مجازی و فقدان محدودیت‌های زمانی و مکانی آن، استفاده از این پدیده به شرکت‌ها امکان فراتر بردن توانایی‌های مختلف را داده، در حالی که در گذشته به عنوان مزیت رقابتی و راهبردی محسوب می‌شد. در حال حاضر با گسترش استفاده از اینترنت در جوانب مختلف و متعدد زندگی فردی و شغلی، افزایش مهارت افراد در پیشبرد اهداف با استفاده از این فناوری و رشد روز افزون کاربردهای کامپیوتری، احساس نیاز به استفاده از اینترنت و فضای مجازی به ویژه در فعالیتهای تجاری به شدت ایجاد شده است. از اینرو تلاش مدیران در جهت بهره‌مندی و بهره‌برداری هر چه بیشتر از این فرصت و به کارگیری آن به منظور ابداع در فرآیندها و فعالیتهای شرکت در ابعاد مختلف، امری منطقی و دست یافتنی است. بنابراین در ادامه راهکارهایی جهت بهبود این فرآیند ارائه گردیده است.

توسعه زیر ساختی: برخورداری از زیرساختهای مناسب و پیشرفته و تکامل یافته از اساسی‌ترین ضروریات و الزامات برای راه اندازی نظام مجازی در زمینه تولید و تجارت می‌باشد. در این راستا استفاده از تجربیات کشورهای مشابه و موفق، الگوبرداری در خصوص اولویت‌بندی فعالیتهای توسعه‌ای نظیر ایجاد پایگاه داده‌های تجاری، ایجاد سیستم‌های رایانه‌ای و سرورهای قوی، خرید نرم افزارهای مجهز و ایمن، و ... بهره‌مندی از کارشناسان و متخصصان خارجی در این امر، و ... مثمرتر واقع خواهد شد.

توسعه آموزشی: یکی از راه‌های توسعه کاربرد فناوری‌های جدید، پایه گذاری آن در نظام آموزشی است، لذا ایجاد رشته‌های تحصیلی مرتبط با تجارت مجازی و الکترونیکی از یک سو، و تکامل رشته‌های مرتبطی همچون حقوق، مدیریت، اقتصاد، حسابداری و ... در جهت همراهی و همگامی با پیشرفت تجارت مجازی در جامعه تأثیرگذار خواهد بود. ایجاد امکان یادگیری تئوری و عملی در دوره یادگیری، منجر به کسب تجربه و آمادگی بیشتر جهت جذب شدن در بازار کسب و کار و انجام فعالیتهای اثربخش در فضای مجازی را فراهم می‌سازد.

توسعه قانونی: قوانین و مقررات معمولاً محدود و مقید کننده بوده و در بسیاری از موارد به عنوان مانع از آنها یاد می‌شود. در صورت تصویب قوانین پویا، سازگار با تغییرات شرایط تولید و تجارت، تسهیل کننده فرآیندها و فعالیت‌ها، مبتنی بر منطق حاکم بر بازار رقابت؛ و نیز با انتخاب مجریان آگاه، خبره و دست اندرکار، می‌توان قوانین را از تهدید به فرصت و قوت تبدیل کرد. قوانین پیگیرانه در خصوص جرائم اینترنتی و در دسترس قرار دادن اطلاعات محرمانه مالی اشخاص حقیقی و حقوقی، به ایجاد حس امنیت و نهایتاً حمایت از فعالیت‌های مجازی منتهی می‌گردد.

توسعه فرهنگی: علیرغم تلاش‌های فوق، در صورتی که اطلاع‌رسانی و ایجاد انگیزه لازم در جامعه به ویژه در اقشار سنتی مرتبط با تولید و تجارت انجام نگیرد، نتیجه‌ای عاید نشده و فرآیندها و فعالیت‌ها به فضای مجازی جاری نخواهند شد. لذا استفاده از تیزرها و بروشورهای تبلیغاتی، ارسال پیامک به شرکت‌های تجاری و تولیدی‌ها، ساخت فیلم‌ها و سریال‌های آموزشی، نصب بیلبورد؛ تبلیغ در مراکز آموزشی و اماکن تجاری، برگزاری سمینار و همایش توسط سازمان‌های دولتی متولی امور تجارت و صنایع، برگزاری دوره‌های آموزشی و تبلیغی رایگان در دفاتر اصناف و با هماهنگی ایشان، و ... قادر به ایجاد تفاهات فرهنگی در زمینه استفاده از فناوری‌های مجازی می‌باشد.

ضرورت اتخاذ برنامه‌ها و تصمیماتی در حوزه‌های فوق زمانی بیشتر احساس می‌شود که با وجود روند رو به رشد سیستم‌های تولید و تجارت مجازی، کشورمان هنوز در ابتدای این مسیر قرار داشته و اقدامات زیادی برای جبران فاصله میان وضع موجود و مطلوب نیاز می‌باشد.